

gorenjski GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRAJN

Leto III. Št. 46

Kranj, 16. novembra 1950

Cena din 2-

Predvolilni sestanki vsepošvodi so razgibali delo frontnih organizacij

V času pred volitvami je v okoliškem okraju Kranj opaziti močno razgibano politično dejavnost, ki se odraža na množičnih predvolilnih sestankih Osvobodilne fronte. Naš list je o nekaterih teh sestankih že poročal, ker so bili več ali manj dobro pripravljeni. V zadnjem tednu pa je bilo še polno množičnih predvolilnih sestankov Osvobodilne fronte, na katerih so volilci Osvobodilne fronte jedrnatno in obenem kritično razpravljali o gospodarskih nalogah svoje vasi, o političnih vprašanjih, ki so jih zanimala ter si postavljali konkretno naloge, kako izboljšati delo v osnovni frontni organizaciji tako, da bo ona res pravi vodnik naših delovnih množic. Takšni sestanki so bili že v Bukovici, Selcah, Zeleznikih, Davči, Trsteniku, Smledniku, Goričah, Vogljah, Trbojah, Tržiču, Zapogah, Leskovici, Zireh in na Jezerskem.

Minister tov. Fajfar na predvolilnem sestanku v Žabnici . . .

Žabnica, 10. novembra. — Danes zvečer je bil množični predvolilni sestanek OF, na katerem je govoril minister LRS tov. Fajfar Tone. Uvodoma je prikazal ogromno važnost bližnjih volitev v osnovne organizacije ter pomembno vlogo Osvobodilne fronte, ki jo ima kot vsej-ljudska organizacija v izvrševanju gospodarskih nalog in ustvaritvi lepšega življenja našim delovnim ljudem. S frontovci se je pomenil tudi o zunanjji politiki ter o nalogah, ki čakajo novi frontni odbor v bodoče. Potrebno bo več sodelovanja osnovne frontne organizacije s krajčevnim ljudskim odborom, ker le na ta način bo delo teklo složno in sporazumno pri vseh obveznih dajatvah, ki gredo v

Kako bomo volili?

V smislu statuta OF ter razpisa Glavnega odbora Osvobodilne fronte z dne 6. oktobra t. l. bodo v nedeljo, 19. novembra, volite v organe frontnih organizacij med drugim tudi v okoliškem okraju Kranj.

Vsek član OF bo volil člane odbora OF (terenskega ali vaškega) in delegate za okrajni zbor Osvobodilne fronte.

Voli se z volilnimi listki, na katerih so napisana imena kandidatov za člane odbora osnovne organizacije in posebej imena kandidatov za delegate okrajnega zabora OF.

Vsek volilec voli tolkšno število kandidatov, kolikor je določenih odbornikov za določeno organizacijo OF, oziroma delegatov za okrajni zbor OF. Ostale kandidate, ki so na volilnih listkih, volilec prečrta.

Volite trajajo od 7. ure zjutraj do 19. ure zvečer.

Volilne komisije naj sproti seznanjajo volilce z volilnim postopkom, zlasti pa naj poudarjajo število kandidatov, ki je določeno za njihov odbor Fronte, oziroma za okrajni zbor OF.

Tudi poročevalska služba naj stalno poroča o poteku volitev okrajnemu centru. Pri tem je važno poročati, koliko odstotkov članov Fronte v vasi je do določene ure volilo, v kateri osnovni organizaciji so volitev že končane in kdaj, kakšno je razpoloženje ljudi in kje so organizirali v čast volitev prostovoljno delo in podobno.

Naj bodo te volitev v osnovne frontne organizacije ponoven dokaz, da je OFista sila, v kateri bije slovenski narod, združen z otalimi jugoslovanskimi narodi v FLRJ pod vodstvom KPJ in tov. Tita uspešen boj za izgradnjo lepše bodočnosti naše socialistične domovine.

korist skupnosti. V vseh teh stvareh so se frontovci podrobno porazgovorili v živi diskusiji, ki se je razvila po poročilu tovariša ministra. Frontovci Žabnice se z veliko vnemo in razumevanjem do vseh objektivnih gospodarskih težkoč pripravljajo na nedeljske volitve tako, da se na njih pričakuje 100% udeležba.

in tov. Kržišnik v Križah

V Križah je bil 11. t. m. zvečer množični predvolilni sestanek, ki ga je obiskal tudi minister tovaris Kržišnik. Predsednik KLO-ja je orisal ves gospodarski položaj kraja in pomen volitev v OF. Sprejeli so predloge za nove odbornike, predsednik KLO je prikazal komunalno dejavnost, pozval volilce na delo k razširjenosti ceste Križe—Golnik. Dejal je, da će prav so se izkazali pri graditvi zadružnega doma, brezvoma ne bodo izostali tudi pri tej akciji. Dom ni v okras samo vasi Križe, ampak v ponos vsej Gorenjske.

Minister Kržišnik je v zelo jedrnatih besedah podaril pomen sedanjih volitev v OF, kot množično vzgojno politično organizacijo za kar je od strani volilcev želi viharno odobravanje. Udeležba bi bila lahko boljša in koristno bi bilo tudi obravnavanje o zaostanku vseh oddaj in poimenko kaznovanje tistih, ki pri odjadi niso bili vestni.

Skelpi IV. partiskske konference kranjskega okoliškega okraja

Pred kratkim smo v našem listu objavili v glavnih obrisih potek in sklepe zasedanja partiskske konference kranjskega okoliškega okraja. Ker pa so delovni zaključki zelo važnega pomena za nadaljnjo pravilno delo, jih v celoti objavljamo:

I.

Da zagotovimo uspešno graditev socializma, se bomo dosledno borili proti vsem pojavom birokratizma, izboljšali bomo metodo in način dela s tem, da bomo pri članih biroja OK kot pri vseh vodilnih partiskskih funkcionarjih našega okraja razvijali čut, za kolektivno odgovornost pri reševanju skupnih nalog ter čut osebne odgovornosti. Odpravljali bomo kampanjski način izvajanja nalog ter usposabljali tako upravni kadar politični aparat za samostojno reševanje gospodarskopolitičnih nalog. Okrajni komite bo preko osnovnih partiskskih organizacij aktiviziral najširše množice za sodelovanje pri raznih sektorjih državne uprave, kar se bo moralo zlasti odražati v zborih volilcev, delavskih svetih in svetih državljanov.

V zvezi s tem bodo osnovne partiskske organizacije delale v najtejnši povezavi s KLO, tako da bodo vsako uredbo in vsak ukrep tolmačili člani Partije s političnega vidika, kar bo olajševalo dosledno izvajanje vseh gospodarskih nalog.

Na podlagi izvedene decentralizacije, kar je ponoven dokaz moči in resnične demokratičnosti naše ljudske oblasti, ko prenašamo soodgovornost pri upravno-političnem in gospodarskem vodstvu države na najširše ljudske množice, kar se izraza zlasti v delovskih svetih, bodo okrajni komitet, kakor osnovne partiskske organizacije, nudile vso pomoč na terenu množičnim organizacijam. Skrbele bodo da se bo delo in naloge pravilno razdeljevanje, kar je potrebnost tembolj sedaj, ko ne bo več težišče vsega dela ležalo le na nekaterih plačanilih profesionalcih, temveč je potrebno zagotoviti najširše sodelovanje vseh članov Partije in množičnih organizacij, da se bodo naloge v celoti izvajale.

II.

Da bodo vsi člani Partije našega okraja točno seznanjeni s pomenom in važnostjo

19. novembra bomo volili nove odbore osnovnih frontnih organizacij v okoliškem okraju Kranj

Naše frontne organizacije stojijo pred važnim dogodkom — volitvami v odbore osnovnih organizacij. V nedeljo, 19. novembra si bodo izvolili frontovci svoje odbore v okoliškem okraju Kranj, ki naj bodo nov dokaz naše enotnosti, moči in volje do

izpolnitve osnovne naloge, ki stoje pred nami — dosledne graditve socializma ter čimvečje poglobitve ljudske demokracije.

Reorganizacija gospodarstva in decentralizacije ljudske oblasti sta ustvarila pogoje za ustrezne spremembe v načinu dosedanjega dela množičnih organizacij. Prav Osvobodilna fronta kot najširša množična organizacija mora odstraniti vse ovire, ki onemogočajo nadaljnji razvoj in krepitev naše socialistične demokracije. Zastarele, neživljivenske oblike dela in mnogi nepotrebni posli so postali resna ovira nadaljnega razvoja Fronte.

Ce gledamo na volitve, ki so pred nama, s tega vidika, potem ni dvoma, da pomenijo te volitve važen političen dogodek, saj bomo z okrepitevijo odborov osnovnih frontnih organizacij lahko vnesli v neposredno politično delo z množicami več sodobnega duha, konkretnosti, aktualnosti in zanimivosti ter več razgibanosti in življenja. V frontne odbore bomo izvolili ljudi, ki iz lastne prakse poznajo

Najboljša organizacija na Jezerskem je prejela prehodno zastavico

Kot najboljša frontna organizacija v okoliškem okraju Kranj v šestmesečnem tekmovanju na čas 10-letnici OF, se je v oktobru izkazal KO OF na Jezerskem, ki je za to dobil prehodno priznanje in zastavico od okrajnega OF odbora Kranjokolica. To priznanje in zastavico prejme v trajno last tista organizacija Fronte, ki jo dosegla v celotnem tekmovanju najboljše rezultate.

problem političnega dela na terenu, ki bodo znali delo frontne organizacije poživeti in čim tesneje približati množicam. Naj bodo te volitve nova manifestacija ljudstva za program Osvobodilne fronte in Partije!

Rado Pavčič:

Ostan, glej, dan je . . .

Svobodno upiraj v prihodnost oči! Stregaj starinsko tenčico z obraza! Ker gledal si v večno temo, te slepi in zavaja svetloba; vajen poraza

ne slutiš, da bliža velika se zmaga. Ne padaj sedaj, ko že blizu si cilja; ne boj se umazanih pravljic sovraga, nizkotnosti hlapcev, tiranov nasilja.

Vstani, glej dan je in čakamo nate. Dvigni roke in zamahni s pestjo, naj vse se zdobi in podre, kar ni zate. Udari ko s kladivom s trdo dlanjo.

Močan si ko skala na vrhu Triglava, svoboden ko orel, krepak ko granit. Rodila mogočna te mati je Slava in oče Tvoj bil je Perun bojevit.

Vstani in dvigni še tisoče mož in žena, ki tipajo slepi za srečo v praznini; zabriši jim brazde hinavskih solza in pot jim pokaži nazaj k domovini.

V Tiskanini v Kranju dela na prevedbi delavcev v nove nazive razen glavne komisije še pet podkomisij. Delo je predvsem, otežkočeno, ker delavci še vedno nimajo potrebnih dokumentov za pravilno prevedbo. V glavnem je do sedaj prevedenih okroglo 500 delavcev. Komisija za prevedbo pa čaka še veliko delo v tej naši največji tovarni tiskanega blaga.

komuniste z vsemi lastnostmi, ki izražajo lik komunista in patriota.

IV.

Z ozirom na zastajanje razvoja na vasi našo industrijo in ker zavisi od vzpoprednega razvoja našega kmetijstva in industrije tempo graditve socializma, je nadaljnja naloga okrajnega komiteta posvetiti več skrb in pozornosti delu Partije na vasi. V zvezi s tem stoje pred našo Partijo obsežne naloge, ki jih bomo izvajali v okviru tega programa:

1. S političnim in gospodarskim pojasnjevanjem bomo pripravljali ustanavljanje novih zadružnih ekonomij in KOZ.

2. Utrjevali bomo že obstoječe zadruge, da bodo dosledno izvajale vse obveznosti do države, dvigali svoje proizvodnje in prilagodili gospodarskim in političnim nalogam ter tako dosegli, da bodo člani Partije zlasti na vasi v pomoč KLO ter množičnim organizacijam.

III.

Delali bomo za razširitev Partije, obenem pa čistili njene vrste vseh škodljivih elementov, s čimer ne bomo dosegli številčno močne, ampak predvsem kvalitetno preklenjeno Partijo.

IV.

Se nadalje bomo razvijali kulturno prosvetno dejavnost v našem okraju, pri čemer bomo posebno skrb posvečali idejnosti in kvaliteti kulturno-prosvetnega dela. Za dvig splošne in politične izobrazbe našega delovnega ljudstva bomo v zimskih mesecih organizirali izobraževalne in strokovne tečaje, za katere morajo okrajni komitet in osnovne organizacije izvesti čim širšo akcijo.

V.

Okrajni komitet bo preko osnovnih partiskskih organizacij še nadalje skrbel za sprovajanje sklepov III. plenuma CK KPJ resolucije o šolstvu, pri čemer bomo pazili na idejnost pouka v šoli, odpravo misticizma ter posredovanja čiste znanosti naši mladini. Preko pionirskega svetih pa bomo usmerjali delo pionirske organizacije ter vzgajali naše pionirje v zavedne državljanke, prežete s socialističnim patriotizmom.

VI.

Preko osnovnih part. organizacij bomo aktivizirali množične organ. na vasi.

VII.

Za uveljavljanje demokratičnosti v upravljanju žazdrug, je naloga Partije posvetiti in uveljavljati zadružne svete ter voditi ostro borbo proti razbijačem in škodljivcem.

VIII.

Zavedati se moramo, da je od doslednega izvajanja vseh gornjih nalog odvisen uspešen razvoj socializma tako v industriji kot na vasi, in da je dolžnost slehernega člana naše Partije, da z vso odgovornostjo pomaga pri izvajaju nalog. Pri vseh težavah, na katere bomo pri delu naleteli, naj nas vodi zavest, da zavisi od dela Partije bodočnost naših narodov in da bodo tudi v bodoče naši uspehi najodločnejši odgovor vsem klevetnikom naše stvarnosti.

IX.

Vse te naloge pa se bodo mogle uspešno izvesti le, če bodo osnovne partiskske organizacije in njih članstvo disciplinirano ter budno proti vsem negativnim pojavitvam v našem družbenem življenu in razvoju.

X.

S takim delom ne bodo gradili samo socializem pri nas, temveč bomo enotni z doslednjim izvajanjem navodil CK KPJ še naprej prispevali svoj delež k utrditvi miru v svetu.

Kako je danes v Lešah

O delu krajevnega ljudskega odbora Leše bi se dalo mnogo pisati. Kljub temu, da so o njihovem delu slišijo govorice, da malo delajo, da so slabii in podobno, pa to le rde drži povsem. Lešani, kar jih je, so zelo pridni, na žalost pa je to le skupina malih kmetov, kateri razumejo potrebe današnjega časa. Njim odkupi, razne druge gospodarske uredbe in potrebe lokalnega razvoja njihovega krajevnega ljudskega odbora niso tuje. Za vse najdejo potreben čas, povsod se odzovejo in še za naprej predvidevajo. Sestmesečno tekmovanje v počasitev 10-letnice rojstva Osvobodilne fronte je tudi v njih vzbudilo misel, da se pridružijo neštetim drugim frontnim organizacijam in z njimi tekmujejo. Med najboljšimi ne bodo, ker jim to iz dneva v dan še skozi vsa leta kvarijo nekateri poedinci, ki jim je skrb za skupnost deveta briga in napredki vasi popolnoma postranskega pomena.

Gol slučaj me je tega dne zanesel v Leše, kjer sem naletel na zbor volilcev. Udeležba je bila zadovoljiva in pričakoval sem, da bo zbor potekal lepo in se z uspehom zaključil. Točka za točko se je lepo razvijala. Vsak je imel kak predlog. Nekateri so bili nepričakovani zelo dobrati in jih je zbor volilcev tudi sprejel. Tako bodo v počasitev obletnice dogradili pozgano šolo, napravili nov gasilni dom, očistili sadno drevje, popravili krajevna pote itd. Tudi za ureditve knjižnice na šoli so se zmenili in za pionirske krožke, v katerih se bodo njih otroci poznali s čebelarstvom, kmetij. in sadjar. Vesel sem bil tega zabora in že prepričan, da bo njihovo delo v resnicu imelo tudi zažljene uspehe, a sem se prehitro veselil.

Pri mizi se je tik pred koncem nekdo sumljivo zamajal, ko je padla kritična pripomba, da se nekateri odborniki ne čutijo dolžne posečati odborovih sej. Bil je to Jakob Cotelj, odbornik in član izvršnega odbora njihovega krajevnega ljudskega odbora. Motne, mežljakoče oči so povedale vse. Svet je pisan. Hripav glas se zadere v prisotne:

"Kaj mi pa morete, če sploh kdaj prideš na odborovo sejo?" pri tem se je juhaško potrkal na prsi in kričal dalje:

"30 let sem bil občinski odbornik in že desti znam, še več pa vem, toda toliko davka še nismo nikdar plačevali." Takrat je nekdo poleg mene potihoma spregovoril sosedu: "Lahko se narašča, preje je bil gostilničar in z vsako stranko je bil zadovoljen, samo da je imel koristi. Davke je imel majhne, smo pa mi zato zanj plačevali. Sedaj mu je pa vse preveč."

Volilci so se spogledovali, ker možakar le ni odnehal. "Samo izkorisčate nas," je vpil, telkel po mizi in besno pogledoval po ljudeh, kot bi hotel iz njih izsiliti odobranje. Toda nihče se ni zganil. O, pač! Ignac Paplar mu je potrdil. Kimajoča glava ga je takoj ocenila, da je pisan. Edini, med tolikimi, ki je bil nekoč največji kmet v Lešah, a je žalostno propadel zaradi pijačevanja in neštetnih tožb že v bivši Jugoslaviji. Ali je njegovega sedanjega stanja kriva ljudska oblast, če preje ni hotel prav gospodariti? Res lepa druščina, sem pomislil.

Cotelj pa še ni bil tiho, tajnik odbora ga je hotel miriti in pogovoriti. Takrat je bil šele ogenj v strehi.

"Kaj, ti hinavec, kar molči, kar od nas kmetov dobite, vse peljte drugam. Vsi kar vas je, ste same barabe."

Ljudje so onemeli, kljub temu, da so bili že vajeni razdiralnega dela teh dveh, ki sta še danes člana Osvobodilne fronte, a Cotelj še vedno kraljuje v odboru, kot član Izvršnega ljudskega odbora. — Pa nihče nič ne reče, ker se ga boje. Le podrobnejše poglejmo njuno dosedanje delo.

Cotelj je vse do danes kaj malo napravil za ljudsko oblast. Toda vseeno je bil izveljen pri vpisu drugega ljudskega posojila, za katerega je vedno trdil da je "vojno", kot predsednik vpisne komisije. Kot taki so ga morali cele tri ure nadlegovati, da je komaj iztisnil 2000 dinarjev, čeprav bi jih lahko mnogo več. Tudi obvezni oddaji ni povsem zadostil, tako ima še danes v zaostanku precejšnjo oddajo mesa. Skratka, odkupi so mu bili vedno odveč. Pri delu ga je lahko videti samo tam, kjer bi se dalo kaj zaslužiti. Njemu popolnoma enak je Papler, samo da v gotovih stvareh še prednjači. Sam se je izrazil, da ne bo napravil niti ene ure prostovoljnega dela.

Torej sestanek se ni tako končal, kot je bilo pričakovati. Od sprejetih sklepov pa

frontovci ne bodo odstopili. Vendar pa bi bilo potrebno na kraju še nekaj povedati. Dragi frontovci iz Leš! Kako dolgo ooste še trpel v svoji sredini take delomržne in razdiralce vašega dela? Vzemite že enkrat tisto brezavo metlo in posmetite smeti iz vašega krajevnega odbora. Ko boste to napravili, pa bodite prepričani, da bo delo in vsa vaša bodoča ustvarjalnost gotovo mnogo pripomogla k nadaljnemu razvoju. Obenem pa boste nemoteno gradili in utrjevali našo novo ljudsko oblast in tako pokazali, da se zavedate, koliko žrtev je padlo za naše skupne interese, za boljšo bodočnost ne samo vašega kraja, ampak tudi vse dobowine.

P. A.

Če ima predsednik krajevnega ljudskega odbora „vse v rokah“

Primer, kako se ne sme delati, nam kaže predsednik krajevnega ljudskega odbora Zg. Luša v Selški dolini, Debeljak Matevž. Odkar je on prevzel predsedniško mesto so se mali in srednji kmetje večkrat pritoževali nad raznimi obveznimi oddajami, ki so jih prejemali od KLO, ker da so pri njih sorazmerno mnogo bolj obremenjeni, kot to predpisujejo zadevne uredbe vlade. Večji kmetje se niso toliko pritoževali, ker so čutili zaščito pri predsedniku, ker jim pač ni nikoli v medsebojnem pogovoru rekel, da bo treba plane oddaj izpolniti, ampak jim je vedno govoril, da se bodo oddaje znizale, če pa ne, jih bo KLO sam znižal. Da se skupna bremena niso delila v smislu uredb, kažejo sledeči primeri: predsednik je zaščitil predvsem sebe in svoje sorodnike.

Tako je sebi, oziroma svojemu očetu predpisal 30 kg obvezne oddaje masti, čeprav ima 3.50 ha njiv in prav toliko ostale obdelovalne zemlje; Kokalj Francu iz Zg. Luše, ki pa ima le 2,58 ha njiv in 2,32 ha ostale obdelovalne zemlje, je prav tako predpisal 30 kg masti za oddajo. Tušek Francu iz Rovta, ki ima 10,75 ha skupne obdelovalne zemlje, pa je predpisal 65 kg masti. Vsi večji kmetje so bili s predsednikom vred zadolženi šele v novemburu, večina pa v decembru za oddaje masti, dočim so bili razni bajtarji in mali kmetje zadolženi že v poletnih mesecih. Masla je sebi predpisal na račun oddaje mleka 42 kg. Vidmar Jakobu pa, ki ima 3 člane družine več in le 0,71 ha obdelovalne zemlje več, pa je predpisal 107 kg masla. Svojima sorodnikoma Gartner Ani in Pintar Francu je predpisoval znatno manj kot drugim. Tako ima Pintar Franc, ki sta skupno s sinom tudi člana-krajevnega odbora, oddati le 164 kg živine in 2 prasiča po 40 kg; obdelovalne zemlje pa ima 3,87 ha in 3 ha ostale obdelovalne zemlje, dočim ima Mesec Janez, ki ima 7,91 ha obdelovalne zemlje, torej le nekaj arov več, oddati 326 kg živine in 2 prasiča po 80 kg.

Kljub temu pa, da so imeli predsednik in njegovi bližnji manjše "oddaje kot drugi, so iste najslabše izvrševali. Predsednik je izpolnil letni plan oddaje masla šele 20%, mesa še ni oddal, zaostanek ima tudi pri žitu. Gartner Ana in Pintar Franc pa do konca julija sploh še nista pričela z oddajo masla in tudi sedaj še slabo oddajata. Za nekatere artikle, kot: jajca, perutino in med, pa KLO sploh ni razbil plana, češ, da nima pomena, ker teh stvari itak ne bodo oddajali. Večina drugih pianov pa je KLO razbijal le delno, ali pa večkrat, kar je imelo za posledico, da so nekateri oddajali sicer male

Ob pričeli pregleda kontrolnih organov OLO po vprašanju obveznih oddaj in realizacija istih, se je na KLO-ju Zg. Luša razkrilo v vsej goloti sabotersko delo predsednika, ki je odločil o vsem in ket so ljudje rekli, "imel vse v rokah" ter izrabjal položaj krajevnega funkcionarja v svojo korist in v veliko škode skupnosti. Kakšen odnos je imel do skupnosti priča dejstvo, da je doma klal "na črno" živino, cbvcze v mesu do države pa do dneva kontrole še ni izpolnil. Izvršni odbor KLO je uvidel, da tako ne more iti dalje in je na svoji seji 26. oktobra t. l. odvzel mandat špekulantskemu predsedniku, s čimer pa njegova karijera še ni končana, kajti ljudstvo in njegova oblast bosta zahtevala, da poplača račune za svoje sabotersko delo.

Kljub slabim udeležbim dober vtis

Zapege, 12. novembra. — V nedeljo je bil že tretjič sklican množični sestanek OF. Iz udeležbe, ki je bila majhna pa se je razvidelo, da nekateri frontovci do vseh gospodarskih in političnih nalog nimajo posebnega zanimanja. Obravnava se so vežne stvari, kot zaostanki obveznih oddaj, davkov za leto 1950 in drugo.

Aktiv je predlagal člane za bodoči odbor OF, na sestanku pa je bila izvoljena tudi ljudska inšpekcija, ki ima pred seboj velike in važne naloge.

'Med tem, ko po drugih krajih popešujejo gradnjo zadružnih domov, dokler je še primerno vreme, v Zapogah jesensko deževje zaspala že izkopane temelje, za kar so frontovci žrtvovali marsikatero uro. Mnogo ugibanja je tudi, kam se je izgubil ves material, kakor cement, cpeka, pesek, les in drugo kar je bilo priprav-

Preddvor, mladinska organizacija in še kaj

Iz leta v leto privablja prijazna vasica pod zeleno Zaplato, s svojo prekrasno lego v vnožju Karavank, delovne ljudi, da v njej preživijo svoj letni dopust.

Vas, kot središče, s sedežem KLO, je bila v letih obnove zelo agilna, pa naj bo to v političnem, gospodarskem ali kulturnem delu. Studij v vseh množičnih organizacijah se je vršil redno, vse je izgledalo, da bo ideološka raven prebivalstva že tako visoka, da socializacija vasi tu ne bo delala težav.

Takrat je bila organizacija AFZ še močna, v njej so kmečke žene našle vso politično podlogo in nove smernice za nadaljnje delo. Tako je bilo tudi z mladinsko organizacijo, ki je bila posebno ob

zdržljivi s SKOJ-em na višku. Nobena prostovoljna akcija ni šla mimo aktivna pa naj bo to od porušene Kokre, Gojza, gozdne brigad, Brčko—Banovići, Šamac—Sarajevo, Novi Beograd, avto-cesta in drugod. Politična zavest mladine je bila čista in Partija je z njenih vrst lahko črpala nove člane v svoje vrste.

Sedaj je že osem mesecev, kar mladinska organizacija v Preddvoru ne obstaja več. Kakšni so vzroki?

Mladina je bila zadovoljna s sobo, ki je bila obenem garderoba dramatskega odseka in kjer je tudi knjižnica. Tu so se vršili vsi mladinski sestanki, na žalost pa je bilo tu po več tednov zaklenjeno tudi vino za razne veselice, v počitnicah pa so se v prostor udobno vselile razne počitniške kolonije. Nič čudno, če je mladina ob dneh, ki so bili določeni za sestanke tavala in iskala za to primeren prostor. Njen arhiv z zapisniki se je izgubil, svojo raztreseno pot pa so šli tudi instrumenti, ki jih je imela organizacija. Mladina je stremela za tem, da dobi svojo sobo, ki jo bo okrasila, uredila v njej fotoamaterski krožek, kjer bi vsak mladinc našel razvedrilo pri čitanju knjig, igranju šaha in kjer bi bilo prostora za besedo o delu in vzgoji mladih ljudi. Kljub neštetim prošnjam so pri predsedniku KLO naleteli vedno na gluha ušesa, kljub temu, da bi se že dobil za to primeren prostor. Tudi s fizkulaturom ni bilo posebnih uspehov. Ustnopravljeni društvo je kmalu/zaspalo kljub temu, da ima mladina veselje do fizkulature in smučasih imeli odlične telovadce v Preddvoru.

Prav gotovo pa niso mladino vzpodbujali k delu sledeči primeri: ko je pogorela Bohinjska Srednja vas je odšel celoten kolektiv na prostovoljno delo. Delal so pridno, saj drugače bi se ne izplačalo delati tako dolgo pot in plačevali prevoz. Pozneje je zbrala mladina po okoliških vaseh 8 vreč krompirja in ga odposlala KDZ v Srednji vasi. Ne na prvo, ne na drugo ni mladina dobila nobenega odgovora. KLO v Srednji vasi je bilo preveč s par vrsticami nas obvestiti, če so poslano prejeli ali ne.

Delo mladinske organizacije pa je postopilo popolnoma, ko so se vsi, ki so zaposleni v industriji, vključili na svojih delovnih mestih. Ostali so le širje ali pet članov, ki niso pokazali zanimanja, da pritegnejo še neorganizirane mladince in tako postavijo aktívno čvrsto na noge.

Tudi organizacija OF je na mrtvi točki in v nikakem sodelovanju s KLO. Na skorajnjih volitvah bo treba izbrati prave ljudi, zakaj frontovci pravijo, da nočejo "Savs Francu podobnih, ki v odboru OF še magnil ni.

Med člani OF ni prav nobenega delovanja in medsebojne pomoči. Gospodarska naloga je skrbno obdelati vso zemljo, kar pa je velika težava za tiste, ki nimajo lastnih sredstev. Kmetske, ki posedujejo živino in nekateri še stroje, ne briga kako bo obdelal sosed; namesto, da bi mu pomagal, se mu skrito posmehuje. Taki pojavi kličejo po potrebi delovne zadruge, za katero pa večji kmetje, ki najdejo vseh gospodarskih ukrepov zaščito pri predsedniku KLO-ja, niso.

Ob takih razmerah seveda ni uspelo priti do drugega, kot do ustanovitve krajevne gospodarstvene organizacije, ki preimenovana ni prav ni spremnila gospodarsko lice vasi. O krojaškem in čevljarskem krajevnem podjetju pa je bilo samo govora, kdo bi se brigal, ko je nekaterim pijača glavna skrb. To, da so krajevna podjetja vir finančnih dohodkov za KLO pri nas ne drži; pri milijonskem prometu samo par tisočakov dobička je prav gotovo dokaz, da tu delo ne poteka v redu. Povsem zgrešeno je in krivda vseh neuspelih, da se vodstvo socializacije vasi prepriča po zameznikom, zakaj gospodarstvo vsakega KLO je stvar vseh ljudi, ki morajo biti v vseh gospodarskih in političnih izvajanjih na jasnom in v krepkem sodelovanju.

Posebni politični komite je sprejel resolucijo osmih držav o razveljavljenju sklepa Generalne skupščine OZN iz leta 1946 in delno sanкционiral frankistični režim v Španiji. Naš delegat je glasoval proti. Naš predstavnik je ob tem glasovanju med drugim izjavil tudi lo-le: "Franco je vedel iz izkušenj, da se bodo našli ljudje, ki bodo fašističnemu režimu gledali skozi prste in raje zahtevali popuščanje od 50 držav, kakor od fašističnega diktatorja".

Izeno za gradnjo doma in sedaj ni sledu o njem. Treba bo nakazati dobavitelju denar, samo kje ga dobiti, ko o materialu ni vodil nihče nobene evidence? KZ je prevzela sedanje stanje, gradbeni odbor pa je v nadi, da je s tem stresel iz ramen vso odgovornost. Dolžnost ljudske inšpekcije je, da stor varčasti in pred za pristojnemu dokenčeno ureditev te zadeve.

Iz števila prostovoljnih ur se vidi, da bi ob dobrem delu gradbenega odbora bil zadružni dom v Zapogah že zgrajen in urejen in se ne bi pojavljala vprašanja prostorov za vso gospodarsko, politično in kulturno dejavnost vasi.

VOLITVE V ORGANE OF NAJ BODO ODRAZ RASTOČE MOČI FRONTE IN NJENE PRIPRAVLJENOSTI ZA IZVANJE NOVIH NALOG

Kaj storiti proti ameriškemu kaparju

Marsikateri naših sadjarjev z žalostjo gleda nekdaj zdrave bogate sadovnjake, danes pa uničeni po tem usodnem škodljivcu. Morda tudi mnogi niso o pravem času storili vse, da bi preprečili njegovo razširitev. Veliko je sadovnjakov, ki so kakor obžgani, sadje pa okuženo. Ce pomislimo, kako lepe dohodke je donašale sadjarstvo v Sloveniji in kako žalostni bodo vrtovi čez nekaj let, če bo šlo tako naprej, potem moramo že vendar enkrat prenesti boj proti kaparju iz časopisov v sadovnjake.

Kakšna sredstva naj uporabimo proti kaparju?

Ko drevje čistimo in žagamo proč stare veje moramo te takoj sežgati, ker bi utegnile biti leglo kaparjevih ličink. Uspešno sredstvo je tudi pomlajevanje drevja. Najbolj pa je seveda potrebno škropljenje.

Najlaže uničujemo ameriškega kaparja pozimi. Zato naj bi si sadjarji sedaj omisili škropivo in začeli z delom. Pri škropljenju je treba drevo napojiti ne samo ovlažiti. Ponekod so porabili za eno drevo samo 20 dkg škropiva, kar pa je veliko premalo. Treba ga je najmanj 90 dkg.

L. F.

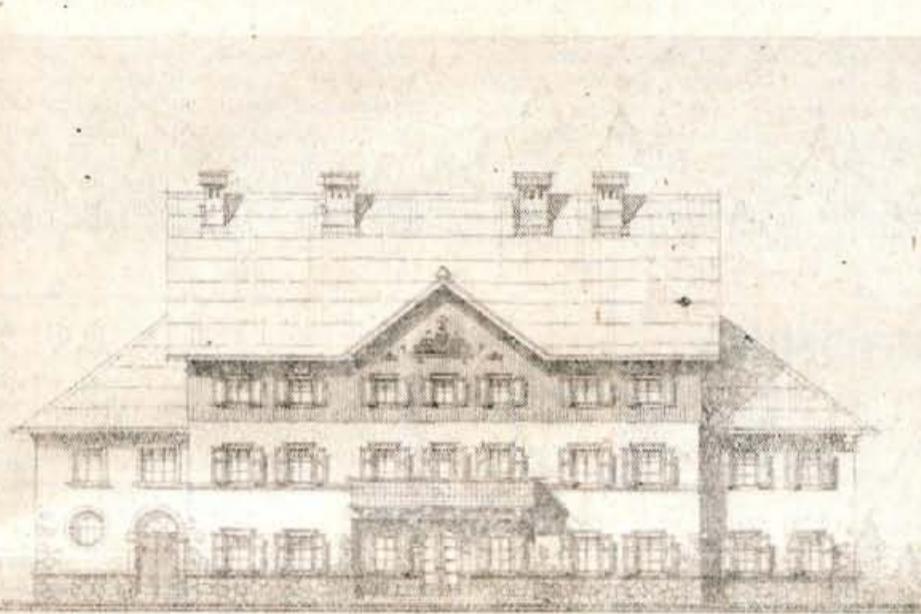
Gradnja zadružnega doma v Kokri

Gradnja zadružnega doma v Kokri se je pričela v letu 1948. Delo se je še dovolj uspešno nadaljevalo v preteklem letu, v letosnjem pa je bila delavnost slaba. Do danes so postavljeni samo temelji, pripravljeno je apno, les za ogrodje ter nekaj opce. Letos so bili postavljeni tudi obrambni zidovi ob vodi, ki bi mogla ogrožati stavbo.

Ceprav je tudi nekoliko objektivnih razlogov, ki omejujejo hitrejšo zidavo zadružnega doma, vendar bi ob večji za-

vesti kmetov mogli storiti Kokranci mnogo več. Zelo se trudi z zidavo doma predsednik zadružnega odbora, kmečki sin, tov. Povšnar Franc, ki pa ima premalo oporo, da bi se mogla njegova prizadevanja v celoti realizirati.

V tem času tešejo les za ostrešje ter vozijo opcko. Upamo, da se bodo v prihodnjem letu kmetje v mnogo večji meri razgibali in si postavili dom, ki bo njim v korist in čast.

NAČRT ZA ZADRUŽNI DOM V KOKRI

Odpro se vrata Prešernovega gledališča

V soboto dne 18. t. m. bo naše, to leto ustanovljeno poklicno „Prešernovo gledališče“ odprlo vrata svojim zvestim obiskovalcem, ki že nestrpo pričakujejo priletka letosnje sezone. Za krstno predstavo našega poklicnega gledališča je izbrana Shakespearjeva veseloigra „Kar hoče“, v režiji Mihele Saričeve, članice SNG v Ljubljani.

Naš urednik je obiskal naše gledališke delavce v njihovem hramu, kjer je kakor v Čebelnjaku. Na edru se vršijo zadnje skušnje, notranjost gledališča dobiva lepe lice, ki mu ga dajejo pleskarji, tapet-

niki pripravljajo nove cderske zavese, parketarji olepšujejo pod, zunaj pa končno le raste toliko potrebna kulisarna. Tudi do sedaj reven svetlobni park se nekajko izboljšuje. Le fasada, žal, še ni mogla dobiti prijaznejšega lica. V soboto zvečer upamo, da bodo zadovoljni vsi — tako gledališka publike, kakor tudi venci, ki so zastavili vse svoje moči za to, da bi naše mlado poklicno gledališče otvorilo svojo prvo sezono čim dostojejno, da bi sčasoma postalo kulturno žarišče Gorenjske.

Zanimali smo se za podrobnosti pri stu-

Izobraževalno delo na vasi

Vsa leta po vojni govorimo o pomenu izobraževanja glede na kulturo in gospodarsko rast naše domovine. V resnici se je mnogo doseglo na področju razvijanja ideološkega in političnega studija, saj skoraj ni oblike združenja, ki ne bi bila zanjata v študiju. Močno pa smo zanemarili poglabljajanje v gospodarske vednosti in je pri tem celo Ljudska univerza mnogokrat padla na nivo površnega propagandističnega aparata. Ta pomnjkljivost gospodarskega izobraževanja se pozna zlasti na kmetijskem področju ter je rodila resne nevarnosti za pravilno rast našega kmetijskega gospodarstva. Naš kmečki dorasci so skoraj ničesar ne sliši o pomenu globokega oranja, o umetnih gnojilih, o pravilni negi sadnega drevja itd. Tudi lanskocietni izobraževalni tečaji niso v tem posegli globoko. Učni program v resnici vsebuje poglavja iz zadružništva, biologije, zdravljenja domačih živali in strojnega kmetijstva, ki so pa bolj splošno izobraževalnega značaja, kakor reševanje dnevnega, praktičnega kmetijskega gospodarjenja. To pomeni, da smo osnovali premalo praktičnih gospodarskih tečajev, kakor so sadjarski, splošno kmetijski, šivilski, gospodinjski itd.

Skoda, ki nastaja zaradi pomanjkljive kmetijske izobrazbe, je občutna. Mladi gospodarji ne bodo poznali ne sadnih škodljivev, ne obrambnih sredstev, ne načina pomlajevanja rastlin, cepljenja itd. Prav tako je nizko znanje tudi drugih kmetijskih panog. Vzporedno s tem pa pada ljubczen, smisel za kmetijsko gospodarjenje in mladina z dežele beži v vse mogoče poklice, le kmetijski ji ni dovolj priznan, vreden in priljubljen.

Kako pomanjkljivo in kako potrebno je v tem pogledu tudi znanje izobražencev, zlasti učiteljev, ki žive na vasi, naj nam pove tale značilen primer: Mlada učiteljica Mara se je udeležila vaškega sestanka žena. Žene so se razveselile nove učiteljice, mislite so, da jim bo povedala kaj o negi dojenčkov, o zdravstvu in podobno. Obsule so jo z vprašanji. Mara je zardela — in molčala. Na prihodnji sestanek je ni bilo — sramovala se je svojega neznanja.

Vemo, da mlada učiteljica iz šole ne more prinesi vsega tistega znanja, ki ga potrebujejo naše žene in matere. Vemo, da se tudi učiteljevo znanje dviga z leti,

dijo prvega letosnjega dela ter izvedeli, da se je gledališče moralo boriti z marsikatero težavo, toda tov. Šaričeva se je lotila dela z vso ljubeznijo in energijo v želji, da bi dala našim igralcem čim več svojega bogatega znanja. V delu je bila neutrudljiva in je s svojo jekleno voljo znala premagati marsikatero zapreko. Naši igralci so pod njenim nadzorstvom mnogo pridobili.

Načrt za sceno je izdelal ing. arhitekt Pengov, slikarska dela pa sta opravila domaćina tov. Belc in Kump. Scenski glasbeni vložki so delo tov. Viktorja Fabjanija. Izredno ekusne kostume po načrtih Mije Jarčeve iz Ljubljane, pa je izdelala krojačnica Ljudske prosvete v Ljubljani.

Zadaj za tem se nahaja letno gledališče. Obdajajo ga gosti visoki topoli, da se ti zdi kot v pravljici. Le oder je pokrit, dočim so sedeži za gledalce na odpretem zvišenem prostoru. Ves prostor je betoniran in je mesta za 1200 ljudi. Sedaj igra tudi letni kino in zadaj nad sedeži je zgrajena lica filmska kabina.

Tu so zvečer naša društva prvič nastopila pred nekako 800 poslušalcem, ki pa je večji del prišlo, da gledajo film. Ta je odpadel in tako smo imeli prvič srečo, da smo zainteresirali večjo množico ljudi za naš natop. Klavrnno, kajne?

Toda naše skupine se s tem niso dale motiti. Prvi so nastopili Prešernovci. Njihovi glasovi so bili polni in skladni, močno je donela pesem po obsežnem letnem gledališču in plavala pod vrhove topolov. Nisem verjel, ko sem jih poslušal, da se bodo tako odločno postavili. In kot da bi si napovedali neko medsebojno tekmovalje, tudi ostali dve skupini sta se odrezali z dobro naštudiranim programom. Godbeniki na pihala SKUD-a „Tone Cufar“ iz Jesenice so s svojimi izbranimi koncertnimi točkami kar pritegnili naše vso pozornost občinstva. Makedonci, ki imajo v domači folkloru največji zaklad, so tudi nastop naše folklorne skupine

s poglabljajanjem v razne panege dejavnosti in z iskustvi. Vendar se moramo vprašati: Kje so nekdaj učitelji, sadjarji, čebelarji, kmetijski strokovnjaki itd.? Ni jih, — Vemo pa tudi to, da se visoko število učiteljev prizadeva na kulturnem in političnem področju in da od njih ne moremo zahtevati še specjalnih gospodarskih znanj. Mislim pa, da je še mnogo skritih zmožnosti, ki stoejo ob tem gospodarskem dogajaju ob strani.

Kot sem že omenil, ni to nič manjša naloga univerza na podeželju, raznih kmetijskih strokovnjakov, kulturno-izobraževalnih društev, množičnih organizacij itd. Ne smatram, da je razvijanje kmetijstva dolžnost prosvetnih delavcev, pač pa, da mnogi morejo pri tem učinkovito pomagati.

Iz prednjega sledi naslednje:

Najti moramo oblike izobraževanja, ki bodo dajale mladini kmetijsko znanje. Tu pride v poštev predvsem organizacija praktičnih gospodarskih tečajev (kakor jih je v preteklem letu lepo izvedel učitelj Slapar v Trebišju), osnovanje sadjarskih, čebelarskih, kmetijskih in podobnih interesnih skupin pionirjev, redna ali vsaj prilagodljivost gospodarska predavanja LU in slično.

Prav v tem času se snujejo pionirski sveti. V raznih krajih prav za prav ne vedo, kaj naj bi delali pionirji. Je pa v naših vasih nekaj gospodarjev, ki so strokovnjaki ali v reji živine, kolobarjenju posevkov, v čebelarstvu, v vzgoji sadnega drevja in podobno. Ti bi mogli uspešno voditi kmetijske interese pionirske skupine. Mogli bi organizirati skupine za vzgojo cvetja, zelenjave, gozdne drevja itd.

Z delom bo mladina spoznala vrednost kmetijskega gospodarjenja, navezovala se bo na domačo grudo in je ne bo slepo zapuščala.

S takim izobraževalnim delom bomo vzgajali mladi rod sedanjih in bodočih zadružnikov, rasla bo v njem skrb za pravilne lastne obdelovalne zadruge, da bo ob pogledu na krvno urejeno gospodarstvo vsakdo lahko dejal: „To je naša zadružna!“

Ob dviganju ideološkega in političnega znanja ne smemo pozabiti na dviganje gospodarskih znanj. Uspeh socialistične graditve je odvisen od celotne človekove osebnosti.

PLANINSKI DOM NA KOFCAH

Dom stoji v višini 1600 m pod grebenom Košute v Karavankah. V zimskem in letnem času je daleč na okoli znana njegova lepa okolica, ki je kaj primerna za oddih delovnemu človeku. Ima dvoje skupnih ležišč po 6 postelj, dve sobi po 2 postelji, tri sobe po 2 postelji, eno sobo s 3 posteljami in jedilnico z manjšo sobico. Izhodiščna točka k domu je Tržič na Gorenjskem, od koder vodijo do doma z Ljubljanske ceste in Dolinske ceste dobro črnačena pota. Zanj skrbi Planinsko društvo Tržič in je stalno oskrbovan. Pač pa naj ne pozabijo obiskovalci vzeti s seboj osebnih izkaznic!

„Tine Rožanca“ iz Ljubljane sprejeli z občravanjem in simpatijo. Moram priznati, da je bila ta skupina zaradi uspešnega programa vseskozi od vseh treh gostujčih skupin slovenskih SKUD-ov vedno pred najtežjo preizkušnjo. Tokrat so se vsi prav dobro odrezali. Zasluzili so navdušene aplavze publike, ki je razen par izjem do konca programa z vso pozornostjo sledila izvajanjem.

(Nadaljevanje prihodnjih)

Clani moškega pevskega zboru „France Prešeren“ iz Kranja slikan pred srednjim spomenikom padlim žrtvam NOB v Skoplju

MARTEL:

PO Makedoniji

Zapiski z gostovanja naših SKUD-ov

Nadaljevanje (7)

Naše gostovanje v Skopju je bilo širokim ljudskim množicam kaj slabo objavljeno. Nobenih plakatov ni bilo videti, tudi o najprostejših vabilih ne sledi. Menda se je organizator omejil samo na telefonska obvestila. Tem pa vemo njihovo pot. Navadno je rezultat takšnega obveščanja zelo piše, o čemer imamo že lastne izkušnje. Toda, pardon, nekaj sem iztaknil. Vtaknem svoj nos prav povsod, pa kako potemtakem ne bi uspel. Na glavnem trgu vse polno reklamnih platen. Ena teh je bilao na tleh. Dvignil sem ga in ga postavil v prvotno logo. Na njem je pisalo dirljivo to-le:

Drobne in važne vesti OD VSEPOVŠOD

Pri nedeljskih volitvah v frontne obore je bila velika udeležba frontovcev. Tako so se po nepopolnih podatkih v okraju Celje-ekolica (do 17. ure) udeležili volitev 91% frontovcev, v okraju Grosuplje do 19. ure 93.3%, Kamnik 97%, Kočevje 97%, Krško 96%, Slovenjgradec 97.6%, Maribor-mesto 98.8% in v okraju Radovljica 97.6% frontovcev.

Mariborska tivarna je 9. t. m. izpolnila letni plan po poličini in vrednosti.

Najboljši grafični kolektiv v naši državi — tiskarna „Ljudske pravice“ je 5. t. m. izpolnila svoj letoski plan.

9. kamnosek v Granitni industriji v Oplotnici dela že za drugo petletko.

Kenčali so regulacijo Prilepske reke, ki je stoletja poplavljala naselja in rodovitno zemljo. V stari Jugoslaviji so pred vsakimi volitvami obljudbili ljudstvu, da bodo regulirali reko, pa je vedno ostalo le pri besedah. To pomembno delo so letos dovršile frontovske brigade, ki so v prostovoljno delo vložile 243.000 ur.

Delevni kolektiv premogovnika v Siveču, Dalmacija, je prvi premogovnik v državi, ki je te dni izpolnil svoje petletno naloge in dela že za drugo Petletko.

Pretekli teden so bile na Hrvaškem volitve ljudskih poslanec za sabor LR Hrvatske. Udeležba na volitvah je bila 98.38 odstotna. Od tega je volilo kandidate Ljudske fronte 97.87 odstotka volilnih upravičencev, skrinjico brez liste pa 2.13 odstotka volilnih upravičencev.

Fizkultura in šport

PRIJATELJSKE NOGOMETNE TEKME SK KOROTANA

Kranjskega ligaša čakajo v prvenstvu slovenske lige še dve težki preizkušnji v borbi za naslov prvaka slovenke nogometne lige. Proti čas, ki je nastal zaradi odigranja tekem v tekmovanju za pokal Jugoslavije, v katerem naš ligaš ne nastopa, so Korotanci izkoristili za trening-prijateljske tekme. Tako so preteklo sredo nastopili v Ljubljani proti ligaškemu moštву Odreda, s katerim so kljub dobremu vtišu tekmo izgubili z visokim rezultatom 7 : 0 (2 : 0), dočim so v nedeljo nastopili v Tržiču in premagali SK Ljubljaj z dvoštevilčnim rezultatom 13 : 4 (3 : 1).

Tekme za pokal Jugoslavije — V tekmovanju za pokal Jugoslavije je prijetno presenetilo moštvo garnizije iz Skofje Loke, ki je učinkovito premagalo mariborskega Zeleničarja z rezultatom 5 : 2.

Mali oglasi

Vse dokumente, osebno izkaznico, vojaško knjižico, industrijsko nakaznico, na ime Razpet Peter, Bistrica 22, ki so mi pri delu padli v vodo, proglašam za neveljavne.

Zamenjam 6 mesecev staro kozo za mlado ovco. Poizve se v upravi lista.

Predam, ev. zamenjam novo zakonsko spalnico za dober radio aparat. Ogled vsak dan od 16. do 18. ure. Naslov v upravi lista.

Od Fužine do Skofje Loke sem 1. novembra 1950 izgubil zadnji sedež (socius) od motorja. Poštenega najditelja se naproša, da obvesti LM v Gorenji vasi ali pa VTP Skofja Loka, proti nagradi dir. 500.—

Prosim dotičnega, ki mi je vzel ročno torbico, da vrne krstni list in zlatnino na imenem krstnega lista.

Kupi se dobro ohranjen šivalni stroj. Ponudbe na upravo lista.

29. oktobra so mi mi bili vzeti dokumenti ter preklicujem osebno, sindikalno in OF legitimacijo na ime Berčič Franc, Lipica 4, Skofja Loka za neveljavne.

Proglašam za neveljavno izgubljeno legitimacijo od kolesa „Elita“ št. okvirja 234875 in spoznavno tablico št. 9397, na imenem Zupan Angela, Tržič.

Planinsko društvo Kranj kupi takoj nov ali dobro ohranjen Diessel motor 2 do 2 in pol KS. Ponudbe na PD Kranj.

OBJAVA

Obveščamo vse aktivne in podporne člane, da se vrši dne 22. 11. 1950 od 20. ure (8. ure zvečer) v zgornji dvorani sindikalnega doma 3. redna letna skupščina Sindikalno-kulturno-umetniškega društva „France Prešeren“ Kranj.

Vsi ljubitelji kulture vladno vabljeni!

Novoletna jelka —

Se dobrih šest tednov nas loči do konca leta, zato je v Kranju iz dneva v dan živahnejše. Kolektivi hočejo predčasno izpolniti svoje planske obveznosti — ali pa je to vse? Ne! Izpolniti hočemo ne samo plan, ampak tudi našim malčkom velike želje: Veselo in radostno praznovanje ob Novoletni jelki!

Naše delovne žene so pričele razmišljati o tem prve in so dale svoje predloge pionirskemu svetu, ki je že imenoval pripravljalni odbor in dal svoje zamisli v razpravljanje vsem ljubiteljem otrok. Novoletno jelko bodo priredili delovni kolektivi in ustanove. Marsikdo si bo misil: Za tovarne kot so Iskra, Tiskanina, Inteks in druge bo to lahko, a kako jo bomo pripravili poštarji, obrtniki, učitelji in drugi mali kolektivi? Res, večje radovanje bo, če bo več otrok skupaj. Zato se bodo gotovo samoinicativno združila skupaj vsa mestna podjetja, skupno trgovski uslužbenci, obrtniki itd. Naše žene bodo skrbeli, da bodo v to radovanje pritegnjeni tudi otroci oficirjev in podesificirjev, otroci staršev, ki so v službi izven Kranja in drugi.

Glavni poudarek bomo dali vsebin: Prostor bomo lepo okrasili, dedek Mraz bo pridne pohvalil, predne pogralj in jih marsikaj povedal. Male bomo gotovo razvesili s harmoniko, mogoče bo tja celo zaplesala plesna skupina, žene jim bodo pripovedovala pravljice. Ne pozabimo na ugankarje! Te imajo zlasti radi starejši pionirji, ki si bodo za pravilne rešitve nabrali polne žepa orehov, piškotov, jabolk in druge dobrote. Nekateri kolektivi bodo svoje male goste pogostili, drugi tudi obdarili. Vse bo urejeno v okviru današnje možnosti in iniciativnosti pripravljalnih odborov.

radost naših malih

Največjo delavnost in iznajdljivost je do sedaj pokazal kolektiv Iskre. Sklenili so, da bo šel dobitek od kino predstav, s katerimi gostujejo v tednu tehnike na podeželu za novoletno jelko, žene zbirajo stare krpe in šivajo copalke itd. Vseh skrivnosti pa ne smemo izdati!

Tudi otroci v DID-ih, jaslih in vzgojnih domovih se bodo radovali ob jelki. Tovarišica Krist Anica, upravnica DID-a Kranj nam je zaupala, da že pripravlja nekaj za svoje varovančke. Ostale upravnice svojih skrivnosti še niso izdale. Tovarišica Tomča Milka skrbi na Rupi predvsem za sirote, katerim bodo dale žene darila, predvsem pa topline in tople materinske ljubezni z obiskom na domu. Iskra, Tiskanina, Inteks, Pletenina, Projekt in drugi bodo obiskali z darili in zabavnimi predstavami otroke iz najoddaljenejših partizanskih krajev.

Bo še kje to veselo praznovanje? Verjetno še marsikje. Vsak bo hitel, da čimpreje preskrbi darila in ostali material, katerega bo v decembru verjetno težje dobiti kot sedaj.

Premalo pa bi bilo gotovo našim malčkom samo enkratno veselje ob smrečici. Zato skrbi že sedaj pripravljalni odbor mesta Kranja pod vodstvom prijatelja naših malih, tovariša Gostiša Alojza, da se bodo kar cel teden vrstile prireditve: kina predstave, lutkovno, gledališče, partizansko taborenje pa še... vsega pa ne povemo. Za okrasitev izložb po vsem mestu bo skrbel tovariš Papler Vilko, ki bo gotovo ob podpori ostalih trgovskih uslužbencev spremno izvršil to nalogo, da bodo žarele otrokom in nam lica, ko bomo še mimo lepih izložb na prireditve.

TEDENSKA KRONIKA

Ljudska univerza v Tržiču, ki je delovala doslej v sklopu SKUD Ivan Cankar kar v Tržiču, je postala samostojno društvo. Za sodelovanje se je priglasilo leto število predavateljev, tako so redna predavanja zagotovljena. S svojim delom pa so že pričeli jezikovni tečaji za angleščino, nemščino in francoščino. K tečajem se je prijavilo nad 100 obiskovalcev. Največje je zanimanje za angleški in nemški tečaj, ki sta razdeljena v dva oddelka, začetniškega in nadaljevalnega.

Kdo ponoči razgraja po naših ulicah. Crnilec Pavel, ki stanuje na Koroški cesti je 1. novembra bodoči pridivjal iz hotela Evrope, seveda močno vinjen in na ulici dvignil precejšen kralj s tem, da je napadel mimoideče potnike na Titovem trgu.

Naj bi se vendar že enkrat teh pijancev prijeli opomini, če že morajo piti, da vsaj taki ne rogovljijo okrog.

Vročekrvneži iz Godešiča. O pretepih smo že veliko pisali. Pa ne zato, da bi vzpodbjal na ponovne, ampak, da bi pretepač na primeru drugih, ko sami sebe ne vidijo, videli kako je to prostaško in in bi to že enkrat opustili.

V Godešiču se je primerilo, da so Koriš Janez in Ravnikar Alojz iz Križne gore pri Skofji Loki ter Dolenc Alojz, doma v Bodovljah, pričakali in napadli Udir Avgusta, ga obdelali s koli, pri čemer so mu zlomili obe roki, dobil pa je poškodbe tudi na nogi.

Načrti napad bi imel gotovo smrtne posledice, kar pa je preprečil tov. Alič Janez, ki je v hiši, pred katero je bil pretep in kričanje, pričkal luč in napadalcem preprečil njihovo početje.

Ker je bil tov. Udir napaden brez kakšnega koli povoda in je sedaj za dalj časa nesposoben za vsako delo je sodišče odmerilo vsem trem primerno kazen, katera upamo, da bo nanje vplivala vzgojno.

Iztirjenje tovornega vlaka. — Pretekli teden v noči od četrtega na petek se je na progi Kranj-Ljubljana dogodila težja prometna nesreča, ki k sreči ni terjala človeških žrtev. Na prvem ovinku iz postaje Skofje Loka je prišlo do iztirjenja tovornega vlaka, ker so bile tračnice preslabo pritrjene in so vijaki popustili.

Pošteno si je priboril novo kolo z zglednim delom organiziranja nabiranja gobanov upravnik podružnice OZKZ v Skofji Loki tov. Strojan Anton. Na njegovem področju so plan oddaje izpolnili količinsko s 255 odstotki. Ko je prejel nagrado za svoje požrtvovalno delo, je iz-

javil: „Ne bomo odnehal, dokler ne odkopimo zadnjega kilograma suhih gob iz najbolj oddaljenega kraja.“

Tovarna klobukov v Škofji Loki je v začetku tega meseca izpolnila plan izvoza, ki ni bil majhen. Tudi letni pruživodni plan bodo lahko kmalu izpolnili, pa jih primanjkuje surovin.

Sušteršič Klara, večkratna udarnica v tovarni „Sava“, je kot prva v tem delovnem kolektivu izpolnila 15. t. m. svojo petletno nalogu. Stalno presegala mesečno normo za 36%.

Spominski dnevi

17. novembra 1946 — Prvo zasedanje Ustavodajne skupščine LRS.

18. novembra 1943 — II. četa Gorenjskega odreda se spopade z Nemci na Petrovčah pri Ratitovcu.

19. novembra 1944 — Konferenca aktivistov kranjskega okrožja v Kropi. Enota XXXI. divizije napadejo utrieno postojanko Železniki. Boji so trajali tri dni.

19. novembra 1944 — Maršal Tito proglašen za narodnega heroja.

20. novembra 1942 — Partizanska patrulja napade nemško zasedo na Stirpniku v Selški dolini ter rani in ubije več nemških policistov.

20. novembra 1910 — Umrl L. N. Tolstoj.

Dežurna služba

Od 19. novembra dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri državnem socialnem zavarovanju v Kranju dr. Bežek Josip — telefon 353. Obiski na dom naj se prijavijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

Sobota, 18. nov. ob 20. uri: W. Shakespeare: „Kar hočete“ — premiéra.

Nedelja, 19. nov. ob 16. uri: W. Shakespeare: „Kar hočete“ — I. repriza. — Ob 20. uri W. Shakespeare: „Kar hočete“ — II. repriza.

Premiéra Shakespearejeve komedije „Kar hočete“ bo v soboto, dne 18. t. m. v režiji Mihaela Šaričeve, članice SNG v Ljubljani. Zasedba vlog je naslednja:

Orsino — Anderle Adolf, Sebastijan — Franek Trefalt, k. g., Antonio — Marjan Cigoj, k. g. (oba člana Igralske akademije v Ljubljani), pomorski kapitan — Ivan Grašič, Valentin — Mayr Metod, Curio —

Sem in tja

P O Š I R N E M S V E T U

Kitajske enote, ki prodirajo v Tibet, so zavzele glavno mesto Thaso, prestolico Tibeta. Narodno osvobodilna armada Kitajske je prevafila skorajda 1000 km po celi Rivoš—Lhasa, ki pelje do 5.000 m visokih vrhov pokritih s snegom.

Pri vmesnih volitvah v ZDA je kmaj zmagala demokratska stranka, ki je do sedaj na vodstvu države. Tako imajo v predstavnškem domu demokrati 234 mest, republikanci pa 200 mest, eno pa pripada nezavisnemu kandidatu.

Novo grško vlado je sestavil vodja grške liberalne stranke Venizelos, ki predstavlja koalicijo med liberalno in demokratsko-socialno stranko. Iz vlade so izpadli Calderis in njegova stranka.

Libijski parlament se bo prvič sestal 25. t. m. Kakor je znano je Libija dobila svoj parlament, ki bo delal pod začasnim predsednikom.

Z velikansko večino glasov je bil v potišnem odboru Generalne skupščine OZN sprejet jugoslovanski predlog o dolžnostih držav ob izbruhu sovražnosti, ki je velik prispevek k ohranitvi miru v svetu.

Na Koreji vlada začasno zatišje pred novimi ofenzivami. Počasi in oprezzno napredujejo na nekaterih odsekih fronte anglo-ameriške in južnokorejske sile, kar pa ni večjega pomena. Severno-korejski gverilci jim zadajajo težke skrbi na vsem, do sedaj zasedenem ozemlju. Zaradi njih drže močne sile v ozadju, ki so zapletene v hude borbe pri nenadnih vdorih gverilcev.

Bogdan Jože, k. g. Vitez Tobija Rig — Pristov Jože, Vitez Andrej Bledica — Kovacič Jože, Malvolio — Fugina Ivan, Fabijan — Stiglic Lado, Norec — Trefalt France, Olivija — Vera Blanč-Kalanova in Balbina Baranovičeva, ki bosta igrali izmenoma, Viola — Anka Čimermanova, Marija — Mara Filec, Duhovnik — Česar Mirko.

Scenske osnutke je izdelal inž. arhitekt Ivan Pengov, slikarska dela sta iz